

KOTIMAISTEN KIELTEN KESKUKSEN TYÖEHTOSOPIMUS SOPIMUSKAUDEKSI 1.2.2017–31.1.2018

1. TYÖSUHDE

1 §

Soveltamisala

Tämän työehtosopimuksen määräyksiä sovelletaan Kotimaisten kielten keskuksessa yksityisoikeudellisessa työsopimussuhteessa oleviin työntekijöihin.

Tämän työehtosopimuksen osana noudatetaan valtion yleistä virka- ja työehtosopimusta niiltä osin kuin tässä työehtosopimuksessa ei ole toisin sovittu.

2 §

Työsuhteen alkaminen

Työntekijän työhön ottamisesta on Kotimaisten kielten keskuksessa voimassa mitä siitä on erikseen säädetty tai määrätty Kotimaisten kielten keskukselta annetussa asetuksessa ja työjärjestyksessä.

Työsopimus on tehtävä kirjallisesti ennen työsuhteen alkua, ja siitä tulee ilmetä työntekijän tehtävä, nimike, työpaikka, työpaikkakunta, säännöllinen työaika ja palkkauksen perusteena oleva vaativuustaso. Siitä tulee ilmetä, onko työsuopimus tarkoitettu olemaan voimassa määräajan vai toistaiseksi. Jos työsuopimus on tarkoitettu olemaan voimassa määräajan, on siitä käytävä ilmi määräaika ja määräajan peruste.

Jos työsuopimuksia on ilman pätevää syytä tehty toistuvasti peräkkäin, sopimusta pidetään toistaiseksi voimassa olevana.

Työsopimusta tehtäessä voidaan sopia enintään neljän kuukauden koeajasta, jonka kuluessa sopimus voidaan molemmin puolin purkaa. Sekä työnantajan että työntekijän on ilmoitettava vähintään kaksi viikkoa ennen koeajan päättymistä työsuhteen jatkumisesta. Koeaikaa ei saa käyttää silloin, kun työntekijä siirtyy määräaikaisesta

samantyyppisestä tehtävästä toistaiseksi voimassa olevaan palvelussuhteeseen Kotimaisten kielten keskuksen sisällä.

Asianomaisella luottamusmiehellä on oikeus tarkastaa kirjalliset työsopimukset.

3 §

Työntekijän yleiset velvollisuudet

Työntekijän on suoritettava hänelle annettu työ ahkerasti ja huolellisesti noudattaen niitä määräyksiä, joita työnantaja työn suoritusajan, laadun ja laajuuden sekä ajan ja paikan suhteen hänelle antaa työnjohto-oikeutensa mukaisesti.

Työntekijän on vältettävä kaikkea, mikä on ristiriidassa hänen asemassaan olevalta työntekijältä kohtuuden mukaan vaadittavan menettelyn kanssa ja mikä olisi omiaan tuottamaan haittaa ja vahinkoa työnantajalle.

Työntekijä ei saa ilman työnantajan suostumusta pitää sellaista sivutoimintaa, josta voi olla haittaa työsuhteen ehtojen täyttämiseksi.

Työntekijä ei saa ilmaista sivullisille, mitä hän työnantajaltaan tai muutoin työssään on salassa pidettävänä saanut tietoonsa siten kuin työsopimuslaissa tai viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa on säädetty.

4 §

Työnantajan yleiset velvollisuudet

Työnantajan on kohdeltava työntekijöitä tasapuolisesti niin, ettei ketään aseteta perusteettomasti toisiin nähden eri asemaan syntyperän, kansalaisuuden, uskonnon, iän, poliittisen tai ammattiyhdistystoiminnan tai muun näihin verrattavan toiminnan vuoksi. Sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellosta säädetään naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetussa laissa.

Mitä työntekijöiden tasapuolisesta kohtelusta on edellä 1 momentissa sovittu, sovelletaan myös työhön otettaessa ja työsuhdetta päätettäessä.

5 §

Työsuhteen päättymisen ja lomauttaminen

Toistaiseksi voimassa oleva työsopimus:

Toistaiseksi voimassa olevan työsopimuksen irtisanomissuojassa ja lomautuksessa noudatetaan valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen sekä työsopimuslain määräyksiä.

Määräaikainen työsopimus:

Määräajaksi tehty tai muutoin määräaikaisena pidettävä työsopimus lakkaa sovitun työkauden päättyessä ilman irtisanomista. Työsopimuksessa voidaan kuitenkin sopia, että määräaikainen työsopimus voidaan molemmin puolin irtisanoa päättymään irtisanomisaikaa noudattaen.

Työsopimuksen purkaminen:

Sovitusta työkaudesta ja irtisanomisajasta huolimatta työsopimus voidaan heti purkaa työsopimuslain 8:1 §:ssä mainituista syistä.

Jos työntekijä on ollut poissa työstä vähintään seitsemän päivää ilmoittamatta sinä aikana työnantajalle pätevää syytä poissaololleen, työnantaja saa käsitellä työsopimusta purkautuneena poissaolon alkamisesta lukien.

Jos työntekijällä on poissaolosta hyväksyttävä este, työsopimuksen purkautuminen peruuntuu (työsopimuslaki 8:3 §).

Ilmoittaminen:

Työnantajan on kirjallisesti ilmoitettava työntekijälle työsopimuksen irtisanomisesta ja purkamisesta sekä perusteista.

Työsopimuksen irtisanomisesta, purkamisesta ja lomauttamisesta on ilmoitettava välittömästi luottamusmiehelle.

2. TYÖAIKA

6 §

Työaikasopimuksen soveltaminen

Tämän työehtosopimuksen piiriin kuuluvien työntekijöiden työaikoihin sovelletaan työajoista tehtyä valtion virka- ja työehtosopimuksen (työaikasopimus) määräyksiä.

7 §

Säännöllinen työaika

Säännöllinen työaika on 7 tuntia 21 minuuttia vuorokaudessa ja 36 tuntia 45 minuuttia viikossa (virastotyö).

Kotimaisten kielten keskuksessa voidaan noudattaa toiminnan kannalta tarkoituksenmukaista liukuvaa työaika. Säännöllinen työaika ei muutu noudatettaessa liukuvaa työaika.

8 §

Päivittäinen lepoaika

Työntekijälle on varattava tunnin kestävä päivittäinen lepoaika klo 11.00–13.30. Työnantaja ja työntekijä voivat sopia lyhyemmästä, kuitenkin vähintään puolen tunnin pituisesta lepoajasta. Lepoaikaa ei lueta työaikaan. Lepoajan aikana työntekijällä on oikeus poistua työpaikaltaan.

Edellä 1 momentissa sovittua sovelletaan myös osa-aikatyössä silloin, kun vuorokautinen työaika on kuutta tuntia pitempi. Muussa tapauksessa päivittäinen lepoaika määritellään tarvittaessa muiden työaikajärjestelyjen yhteydessä.

9 §

Lisä- ja ylityö

Lisä- ja ylityökorvauksiin sovelletaan työaikasopimuksen määräyksiä.

Ylityökorvaus voidaan myös sopia vaihdettavaksi sitä vastaavaan vapaa-aikaan työntekijän säännöllisenä työaikana.

Huomautus:

Sunnuntaityökorvausta ei voida vaihtaa vapaa-aikaan.

10 §

Varallaolo

Varallaolosta työnantaja ja työntekijä tekevät kirjallisen sopimuksen, jossa sovitaan varallaolon pituudesta. Varallaolo on joko asuntovarallaoloa tai vapaamuotoista varallaoloa. Varallaoloaikaa ei lueta työaikaan.

Asuntovarallaoloa voidaan käyttää silloin, kun työhön on saavuttava välittömästi tai kun edellytetään varallaoloa sovitussa paikassa. Korvaus asuntovarallaolosta määräytyy työaikalain 5 §:n mukaan.

Jos työntekijä on määrätty olemaan tavoitettavissa siten, että hänet voidaan kutsua matkapuhelimella tarpeen vaatiessa työhön yhden tunnin kuluessa, maksetaan tällaisesta tavoitettavissa olosta korvaus, joka on 20 % yksinkertaisesta tuntipalkasta.

11 §

Hätätyö

Hätätyöstä on säädetty työaikalain 21 §:ssä.

12 §

Yksinkertainen tuntipalkka

Työntekijän yksinkertainen tuntipalkka on virastotyössä 1/153 säännöllisesti kuukausittain maksettavasta palkasta.

Osa-aikatyössä yksinkertainen tuntipalkka lasketaan vastaavan kokoaikaisen kuukausipalkan perusteella.

3. PALKKAUS

13 §

Palkkaperusteet

Työntekijän palkka määräytyy Kotimaisten kielten keskuksen tarkentavan virka- ja työehtosopimuksen perusteella.

14 §

Palkanmaksu

Kotimaisten kielten keskuksen palkkajärjestelmän mukaisia varsinaisia palkanmaksupäiviä ovat kuukauden 15. päivä ja viimeinen päivä. Jos palkanmaksupäivä sattuu päiväksi, jolloin rahalaitokset eivät ole auki, palkka maksetaan edellisenä työpäivänä.

Työsuhteen päättyessä palkka on maksettava viivytyksettä. Palkanmaksun osalta noudatetaan laskenta-aikaa, joka toteutetaan siten, että palkka maksetaan työsuhteen päättymistä seuraavana varsinaisena palkanmaksupäivänä.

Työntekijälle palkanmaksun yhteydessä annettavan palkkaerittelyn tulee olla riittävän yksityiskohtainen siten, että siitä käy ilmi, miten palkka on muodostunut.

4. MUUT KORVAUKSET

15 §

Matkakustannusten korvaus ja päiväraha

Työntekijän matkakustannusten korvausten maksuperusteiden osalta noudatetaan valtion virka- ja työehtosopimusta matkakustannusten korvaamisesta.

Jos kiinteän työpaikan työntekijä työnjohdon määräyksestä jonkin tehtävän suorittamista varten joutuu matkustamaan vähintään kymmenen kilometrin päähän

varsinaisen työpaikkansa ulkopuolelle ja viipyy tällä matkalla vähintään neljä tuntia ja on tämän matkan takia estynyt ruokailemasta vakinaisessa ruokailupaikassaan varsinaisella ruokailuajalla, maksetaan hänelle, ellei hän ole oikeutettu päivärahaan, ruokarahaa 1/4 kokopäivärahasta päivää kohti. Jos matka tehdään paikkakunnalle, josta hänen asunnolleen on vähemmän kuin kaksi kilometriä, ei ruokarahaa suoriteta.

16 §

Työsuojeluvaltuutetun palkkio

Työsuojeluvaltuutetulle suoritetaan erillistä työsuojeluvaltuutetun palkkiota 148,29 euroa kuukaudessa (edustettavien lukumäärä 50 - 200).

5. SOSIAALISET MÄÄRÄYKSET

17 §

Terveyden- ja sairaanhoito sekä sairausajan palkka

Työntekijän terveydenhuoltoon ja sairausajan palkkaan sovelletaan valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräyksiä.

18 §

Lapsen syntymään ja hoitoon liittyvät poissaolot

Lapsen syntymään ja hoitoon liittyviin poissaoloihin sovelletaan valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräyksiä.

19 §

Vuosiloma

Työntekijän vuosilomaan sovelletaan vuosilomista tehdyn valtion virka- ja työehtosopimuksen määräyksiä.

20 §

Työturvallisuus

Työnantajan tulee huolehtia siitä, että työturvallisuuslakia (738/02) ja muita työturvallisuuteen ja ammattitautien torjuntaan liittyviä lakeja, asetuksia ja viranomaisten päätöksiä noudatetaan. Työntekijän tulee noudattaa työnantajan tässä tarkoituksessa antamia ohjeita sekä käyttää sanottujen säännösten ja määräysten edellyttämiä, työnantajan hänen käyttöönsä asettamia suojavälineitä.

21 §

Terveystarkastukset

Työnantaja korvaa työntekijälle ansionmenetyksen työnantajan velvollisuudeksi säädetystä sekä yrittäjän ja muun omaa työtään tekevän työterveyshuollosta annetun valtioneuvoston päätöksen (950/94) tarkoittamissa ja työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa hyväksytyissä työsuhteen aikana suoritettavissa terveystarkastuksissa sekä niihin liittyvissä matkoissa hänen menettämiään säännöllisiä työtunteja vastaavalta ajalta. Samoin menetellään tapauksissa, joissa on kysymys laissa nuorista työntekijöistä (998/1993) ja säteilylaissa (592/1991) tarkoitetuista tutkimuksista. Samaa sääntöä noudatetaan lisäksi niissä työterveyshuoltolain (1383/2001) edellyttämistä tutkimuksista, jotka johtuvat työntekijän siirtymisestä saman viraston tai laitoksen sisällä työtehtävään, jossa kyseinen lääkärintarkastus vaaditaan.

Työntekijälle, joka lähetetään edellä mainituissa lainkohdissa tarkoitettuihin tutkimuksiin tai määrätään tällaisessa tarkastuksessa jälkitarkastukseen, suorittaa työnantaja korvauksen myös välttämättömistä matkustamiskustannuksista. Jos tutkimukset tai jälkitarkastus tehdään muulla paikkakunnalla, maksaa työnantaja myös päivärahan. Nämä matkakustannusten korvaukset maksetaan työntekijöiden matkakustannusten korvaamisesta kulloinkin voimassa olevien sopimusmääräysten mukaisesti.

22 §

Kehittämisen- ja rationalisointityö

Kehittämisen- ja rationalisointihankkeissa noudatetaan yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa säädetyn lain ja Kotimaisten kielten keskuksen yhteistoimintasopimuksen määräyksiä.

6. TYÖRAUHA JA SEN TURVAAMINEN

23 §

Luottamusmiehet

Luottamusmiestoiminnasta on säädetty sopimuksessa Kotimaisten kielten keskuksen luottamusmiestoiminnasta.

Luottamusmiehille maksetaan erillistä luottamusmiespalkkiota seuraavasti:
pääluottamusmiehelle 159,56 euroa kuukaudessa
luottamusmiehelle 94,09 euroa kuukaudessa ja
varaluottamusmiehelle 94,09 euroa kuukaudessa
(edustettavien henkilöiden lukumäärä alle 160).

24 §

Erimielisyyden ratkaiseminen

Tämän sopimuksen osapuolten tulee asiallisesti neuvotella kaikista työehtosopimuksen piiriin kuuluvien tehtävien alalla ilmaantuvista kysymyksistä ja pyrkiä ratkaisemaan ne yhteisymmärryksessä.

Sopimuksen osapuolten tulee omalta osaltaan vaikuttaa hyvien ja asiallisten neuvottelusuhteiden kehittämiseen ja ylläpitämiseen sopimuksen soveltamisalan kaikilla neuvottelutasoilla.

Tämän työehtosopimuksen soveltamisessa mahdollisesti syntyvien erimielisyyksien selvittämisessä tulee työntekijän kääntyä ensin esimiehensä puoleen. Ellei työntekijän ja esimiehen välillä käydyissä neuvotteluissa päästä yksimielisyyteen, työntekijä voi ottaa yhteyttä haluamaansa Kotuksessa toimivista kolmesta luottamusmiehestä. Erimielisyys on pyrittävä selvittämään Kotimaisten kielten keskuksen työnjohdon ja luottamusmiehen välillä käytävillä neuvotteluilla. Jommankumman osapuolen esittäessä asiasta neuvotteluja, ne on aloitettava ensi tilassa ja viimeistään viikon kuluessa esityksen tekemisestä. jos edellä tarkoitetuissa neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen, asiasta on laadittava pöytäkirja, jonka neuvottelijat allekirjoittavat

ja jossa lyhyesti mainitaan erimielisyyksien aiheena olevat kysymykset ja molempien osapuolten kanta.

Mikäli asia jää edelleen erimieliseksi, se voidaan, samoin kuin muut tämän sopimuksen soveltamista ja tulkintaa koskevat erimielisyydet, saattaa ratkaistavaksi valtion virkaehtosopimusasioiden pääsopimuksessa ja valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen 55 §:n 1 momentissa sovitulla neuvottelumenettelyllä.

25 §

Työnseisausten estäminen

Tämän työehtosopimuksen voimassaoloaikana ei saa ryhtyä lakkoon, sulkuun eikä muuhun niihin verrattavaan toimenpiteeseen, joka kohdistuu tämän sopimuksen määräyksiä vastaan tai tarkoittaa tämän sopimuksen muuttamista.

7. SOPIMUKSEN VOIMASSAOLOAIKA JA IRTISANOMINEN

26 §

Sopimuksen voimassaoloaika ja irtisanominen

Tämä työehtosopimus on voimassa 1.2.2017 - 31.1.2018 Sopimuksen voimassaolo jatkuu tämän jälkeen vuoden kerrallaan, jollei sitä jommaltakummalta puolelta irtisanota vähintään kuusi viikkoa ennen sopimuskauden tai jatkovuoden päättymistä.

Jos sopimus irtisanotaan, toiselle sopijapuolelle on viimeistään silloin, kun uutta työehtosopimusta koskevat neuvottelut aloitetaan ja joka tapauksessa ennen sopimuksen voimassaoloajan päättymistä annettava kirjallinen ehdotus työehtosopimukseen tarkoitetuiksi muutoksiksi.

Sopimuskaudelle 2017–2018 tehdyn valtion virka- ja työehtosopimuksen irtisanomisella tulevat samalla irtisanotuiksi virastotason tarkentavat virkaehtosopimukset ja työehtosopimukset.

27 §**Neuvottelupöytäkirja ja sopimuksen allekirjoittaminen**

Tämä työehtosopimus katsotaan allekirjoitetuksi ja sitovaksi, kun sopijapuolet ovat allekirjoittaneet liitteenä olevan neuvottelupöytäkirjan.

Tätä sopimusta on laadittu kaksi saman sisältöistä kappaletta, joista kumpikin sopijapuoli saa yhden.

Helsingissä 20. tammikuuta 2014,

Kotimaisten kielten keskuksen puolesta:

Pirkko Nuolijärvi
johtaja

Toni Nykänen
hallintopäällikkö

JUKO ry:n puolesta:

Anna-Liisa Kristiansson
tutkija

Risto Widenius
tietojärjestelmäasiantuntija